

Politiken

16 feb 1939.

Grønlands-Kongres i Schweiz

Europæiske Videnskabsmænd beretter om de senere Aars geologiske Udforskning af Grønland.

En interessant videnskabelig Kongres forestaar i Schweiz, en Sammenkomst af europæiske Videnskabsmænd, som har arbejdet med Udforskningen af Grønlands Geologi og nu vil give en samlet Oversigt over deres Resultater. Det er schweiziske Geologer, som har taget Initiativet til denne Kongres — i Taknemmelighed over, at den danske Stat har tilladt saa mange udenlandske Videnskabsmænd, ikke mindst fra Schweiz, at deltage i den geologiske Kortlægning af Grønland. Denne Ø, Jordens største og en Bro mellem Evropa og Amerika, er for de fleste Geologer et fjernt og utilgængeligt Land, men Danmark har med stor largesse aabnet Grønland for Europas Geologer, og de schweiziske Naturforskere betragter det derfor som en Taknemmelighedspligt at afholde denne Kongres; den finder Sted i Schaufhausen i Schweiz den 11. og 12. Marts.

Dr. Lauge Koch, der i sine store Ekspeditioner til Grønland i 1931—1934 og 1936—1938 har knyttet saa mange udenlandske Videnskabsmænd til sig, lægger for med en Redegørelse for den geologiske Udforskning af Østgrønland. I øvrigt holdes Foredrag af Videnskabsmændene C. E. Wegmann, Schaufhausen, H. Büttler, Schaufhausen, E. A. Stensiö, Stockholm, Andreas Vischer, Basel, Wolf Maync, Bern, Hermann Aldinger, Stuttgart, Alfred Rittmann, Basel, Hans Stauber, Zürich, W. Bierther, Bonn, C. H. Edelmann, Wagenin-gen, samt 4 von Moos og A. Müller, begg- fra Zürich.

Kongressen arrangeres af Selskabet af Naturforskere i Schaufhausen, og en samlet trykt Fremstilling af Forhandlingerne vil senere kunne ventes.

Politiken 16/2.39.

ST. REGNEGADE 2. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Nationaltidende

skriver den 18 OKT 1937

Naturfolkene uddør — undtagen i Grønland

Fin tysk Anerkendelse til dansk Kolonistyre

Verdensberømt Gæst i København fortæller

DANMARK er et Eksempel for hele Verden i rigtigt Kolonistyre! Ingen anden Nation, der besidder Kolonier, viser en lignende Omhu for den indfødte Befolkning. Det er for hele Verdens Fremtid af den største Betydning, at Danmark fortsætter sine Bestræbelser for at bevare den grønlandske Befolkning i det Milieu, den gennem Aarhundreder, maaske Aartusinder, har tilpasset sig. Kun derved kan den reddes fra Undergang. I Øjeblikket gaar alle andre Naturfolk Undergangen i Møde!

Saadan sagde den verdensberømte tyske Videnskabsmand M. Gusinde, som i Aftes kom til København som Gæst hos Videnskabernes Selskab. Han skal tale i den danske Radio i Eftermiddag og i Videnskabernes Selskab i Aften. Siden 1912 har han studeret de uddøende Naturfolk, fra Kap Horn til Nordamerikas Prærier, fra Mexico til Centralafrika. Han er Antropolog og Etnolog, og han er Naturfolkene Ven, fordi han med Bekymring ser paa den

hvide Races Fremtid. Det lyder paradoksalt, men hans Resultater synes ogsaa paradoksale. Denne Landsmand af den Kejser, som manede til Kamp mod den gule Fare, erklærer, at den Fare, som truer de farvede Folkeslag, ganske simpelt er: Faren for at dø ud. Der eksisterer efter hans Opfattelse ingen „gul Fare“, thi Japan har dalende Fødselstal, og Kineserne dræbes som Fluer af Hungersnød, Oversvømmelse og Krig.

Den berømte Antropolog M. Gusinde.

I Afrika trues Negrene af den samme Skæbne, som ødelagde Amerikas Indianere. Der eksisterer ingen „sort Fare“ — i Afrika. Derimod i Amerika, frem for alt i Nord- og Mellemamerika, hvor Negrene breder sig, beskyttet af den Civilisation, som deres Racefæller i Afrika ikke kan tilpasse sig. Og hvem, siger han, vil til syvende og sidst komme til at lide under det: De Hvide, som ikke kan arbejde i Tropene, og som talrige Steder paa Kloben er afhængig af indfødt Arbejds-

kraft. I Afrika vil man snart staa overfor at skulle importere indisk Arbejds-kraft — og det er et Problem, om Indere egner sig til at arbejde i Miner og paa Fabriker!

Et Folkeslag reduceret til 149 Mennesker!

Professor Gusinde har opholdt sig i to et halvt Aar paa Ildlandet, hvor han har studeret de tre forskellige Folkeslag, Stammer, vi kalder Ildlænderne, fordi de repræsenterer det oprindeligste, man kan finde af Mennesker. Deres Kultur er saa primitiv, at den er forud for det, vi kalder Stenalderen! De tre Stammer hedder: Selknam eller Ona-Indianerne, Yamana og Alakaluf. Der var endnu i 1870 12,000 af dem. Nu eksisterer der 45 Selknam, 24 Yamana og 80 Alakaluffolk — Enkeltpersoner! Alt i alt 149 Ildlændere, spredt over vældige Arealer. Europæerne — britiske og skotske Farmere — har jaget dem som Rotter af Hensyn til deres Faarefarme, og den chilenske Regering bor for langt borte til at bekymre sig om dette Folk, der i Løbet af ganske faa Aar vil være udsluttet fra Jordens Overflade. Det er ikke mere Europæernes Bøsser, som dræber dem. Det er Europæernes Mad og Tøj. Ildlænderne er Kødspisere, kender ikke een Plante eller Frugt, og de kan ikke taale de Bønner og det Brød, de faar paa Farmene.

De gik i Pelse i dette Jordens mest ugæstmilde Klima, Regn og Sne og Kulde Aaret rundt. Og de varmede sig ved Baal og var tørre paa et Øjeblik, for de var nøgne under den løse Pels. De blev vasket af Regn og vaadt Buskads. Nu har de faaet europæisk Tøj, som de har paa Kroppen Døgnet rundt. Det tørrer vanskeliggere, og de bliver ikke mere vaskede. De faar Lungebetændelse, Mæslinger, Influenza og Tuberkulose de bliver civiliserede i

et Klima, hvor Stenalderkultur ikke havde Vækstmuligheder. Og det dør de af, uhjælpeligt, ubønhørligt.

Haardt Slag for Johannes V. Jensen!

Gusinde har studeret Pygmæerne, disse Dværgfolk, Liliputter, man i Aarhundreder benægtede Eksistensen af, men som man nu i Ituri Urskoven mellem Stanleyville og Sudan, har fundet vel 30—35,000 af, oprindelig Naturfolk, som aldrig har blandet sig med Negrene. De er gulblege som Asparagus og lever deres Liv i en Drivhustemperatur og i et Klima, der aldrig ændres. Hver Dag er ens Aaret rundt. De har deres eget Sprog, et Tonesprog, hvor Lydens Højde betyder alt (som i Kinesisk). Gusinde ryddede aabent Land i Urskoven og indbød Pygmæerne som sine Gæster. En Gang havde han 380 Gæster, som fik Salt og spraglet Tøj, som det ikke kunde falde dem ind at tage paa Kroppen, for at lade sig fotografere, maale og undersøge fra Top til Taa. Man tog Fingeraftryk, Ansigtmasker, Temperatur og maalte Lysstyrken i Urskoven, undersøgte Maden, regnede ud, hvornaar de sov Nu kender man deres Liv i alle Enkeltheder. Gusinde hævder, at de er en Minusvariation af det normale Menneske, ikke det oprindelige, som Johannes V. Jensen docerer. Adam og Eva var ikke Pygmæer!

Luk ikke Grønland op

Alt dette, og meget, meget mere, vil han fortælle om i sine Foredrag. Han har gjort det til sin Mission at undersøge de døende Naturfolk for at bevare Viden om dem for Eftertiden og for at skaffe Materiale, der kan overbevise Kolonimagterne om, at de følger en forkert Kurs. Kun i Danmark er denne Lære unødvendig at prædike, si-

ger han. Han fraraader indtrængende at lytte til Forretningsfolk, som vil have Grønland lukket op. Det vil maaske gavne een Generation, men i det lange Løb vil det skade — og det kan koste Grønlanderne deres Liv som Folk og Race!

Out.

ST. REGNEGADE 2. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Aftenbladet

skriver den

17 SEP. 1936

Den sidste Rejse.

Som en Varde, Havet selv har rejst til Minde om den, der havde besejret det i saa mange Kampe, rager en enlig Mast op over Bølgerne, der gaar omkring Skærene i Nordhavet ud for Borgarfjord. Men den bliver ikke staaende, i det næste Stormkast forsvinder ogsaa den og dermed det sidste Minde om den stolte Skude „Pourquoi pas“. Men Mindet om Manden, der førte den, *Jean Baptiste Charcot* vil leve . . . i Somændenes Fortællinger, i hundrede af skrevne Skildringer i Polarforskningens Historie, han stod jo mellem de største af dem, der gik paa Opdagelser i den hvide Verden . . .

Som Barn legede han altid med et Skib i en Vandpyt . . . Han havde allerede da den Længsel mod Havet i sig, som han senere fik stillet i saa rigt Maal. Hvorfra kom den? Den laa vel dybt i hans Sind som en Arv fra tidligere Generationer, der havde fostret Søfarere. Men han var Søn af en Læge, af „den store Charcot“, og Faderen ønskede, at han skulde følge ham i Lægens Gerning. Han bøjede sig, blev selv Læge, men sikkert i de mange Stunder, naar han arbejdede i det stille Laboratorium, har han hørt Havet synge, hørt Blæsten pibe i Mast og Raa og har set fjerne Landes Kyster dukke frem langt derude i den blaaende Kiming.

Det var som en Kaldelse. Og da Faderen var død, fulgte unge Charcot Røsten, der kaldte. Han kastede Lægens hvide Kittel og tog Sømandens Pjækkert paa, Olie-tøjet og Sydvesten. Og man saa ham skindklædt drage over Sne-markerne ved Syd saavel som ved Nord i de arktiske Egne. Han fo-

etog Undersøgelser paa Havet oretog Rejser i Land, han maalte Bjerger op, som ingen havde set før ham, han lagde en ny og vældig Viden til det, vi vidste i Forvejen om de arktiske Lande.

Men det var særlig Grønland, det store nordlige Kolonirige, der drog ham; der befæstede han det Ry, han havde vundet paa saa mangen anden Færd, der skrev han sit Navn ind i Forskningens Historie med Stenskrift. Gang paa Gang drog han derop. Ukuet af Aarene, der dog hvidnede Haarene paa hans Hoved, var han en Mand saa spillevende, fuld af Liv trods det, at han var lige ved Støvets Aar . . . Men han erkendte aligevel, at snart var det hans Tur til at lægge op . . . Hør, hvad vor egen Nordpolsfarer, Kaptajn *Ejnar Mikkelsen* telegraferer til „Berlingske Tidende“ om ham . . . De stod sammen ved Scoresbysund, og Charcot bredte pludselig i et Udbrud af sit ægte franske Temperament Armene ud mod Landet og sagde: *Jeg elsker dette Land, Befolkningen, Arbejdet, Livet heroppe. Kun Skade at jeg ikke er ung. Der har De det hele udtrykt i faa Linier.*

Han var fransk, naturligvis, fransk til den sidste Blodsdraabe i hans sunde Krop . . . Men fransk Aand lader sig ogsaa i de virkelig store Personligheder forene med Kraft og Dybde. Og han forberedte sine Ekspeditioner med en Tyskers Grundighed. Et Udbrud af en fransk Statsmand er blevet historisk. Det var, da Krigen 70—71 stod for Døren. *Der mangler ikke en Gamacheknap!* udraabte den franske Krigsminister om den franske Hærs Udrustning. Ak, Krigens Forløb viste, hvor meget der manglede. — *Der mangler ikke en Tovende!* kunde Charcot have udraabt, naar „Pourquoi pas“ stævnedes ud til en ny Rejse; men saa havde det ogsaa været Sandheden. Derfor falder der ingen Anklage mod Føreren for det store Forlis, for Katastrofen, der sendte ham og hans Folk i Døden. Der var ingen Mangel ved Skib eller Besætning . . . Det var i en gigantisk Kamp med Orkan og Sø, at „Pourquoi pas“ gik under, en Kamp hvor menneskelig Kraft og menneskelig Indsigt ikke forslog overfor Naturens Vælde.

Han havde bestemt, at dette skulde være hans sidste Rejse. Han vilde forlade Kommandobroen paa sit Skib for at give Plads for en yngre Mand, der var egnet til at løfte Arven efter ham — han havde maaske ikke været saa let at finde. Og se netop paa Dagen i Gaar havde vi ventet ham, og alt var forberedt til en Fest til Ære for ham paa dansk Grund. Han var den store Forsker, der havde været i første Række i Arbejdet med at udforske vor store, hvide Koloni, men han havde ogsaa været vor Ven. Endnu staar Charcots varme Forsvar for Danmark og dansk Styre i Grønland under Haag-Processen lysende i vor Erindring. Vor sidste Tak og Hyldest til ham naaede ham ikke, det blev hans sidste Rejse, men paa en anden Maade, end han havde tænkt sig det. Klipperne ved Is-

Den sidste Rejse.

Som en Varde, Havet selv har rejst til Minde om den, der havde besejret det i saa mange Kampe, rager en enlig Mast op over Bølgerne, der gaar omkring Skærene i Nordhavet ud for Borgarfjord. Men den bliver ikke staaende, i det næste Stormkast forsvinder ogsaa den og dermed det sidste Minde om den stolte Skude „Pourquoi pas”. Men Mindet om Manden, der førte den, *Jean Baptiste Charcot* vil leve . . . i Sømandenes Fortællinger, i hundrede af skrevne Skildringer i Polarforskningens Historie, han stod jo mellem de største af dem, der gik paa Opdagelser i den hvide Verden . . .

Som Barn legede han altid med et Skib i en Vandpyt . . . Han havde allerede da den Længsel mod Havet i sig, som han senere fik stillet i saa rigt Maal. Hvorfra kom den? Den laa vel dybt i hans Sind som en Arv fra tidligere Generationer, der havde fostret Søfarere. Men han var Son af en Læge, af „den store Charcot”, og Faderen ønskede, at han skulde følge ham i Lægens Gerning. Han bøjede sig, blev selv Læge, men sikkert i de mange Stunder, naar han arbejdede i det stille Laboratorium, har han hørt Havet synge, hørt Blæsten pibe i Mast og Raar og har set fjerne Landes Kyster dukke frem langt derude i den blaaende Kiming.

Det var som en Kaldelse. Og da Faderen var død, fulgte unge Charcot Røsten, der kaldte. Han kastede Lægens hvide Kittel og tog Sømandens Pjækkert paa, Olie-tøjet og Sydvesten. Og man saa ham skindklædt drage over Sne-markerne ved Syd saavel som ved Nord i de arktiske Egne. Han fo-

gevel, at snart var det hans Tur til at lægge op . . . Hør, hvad vor egen Nordpolsfarer, Kaptajn *Ejnar Mikkelsen* telegraferer til „Berlingske Tidende” om ham . . . De stod sammen ved Scoresbysund, og Charcot bredte pludselig i et Udbrud af sit ægte franske Temperament Armene ud mod Landet og sagde: *Jeg elsker dette Land, Befolkningen, Arbejdet, Livet heroppe. Kun Skade at jeg ikke er ung.* Der har De det hele udtrykt i faa Linier.

Han var fransk, naturligvis, fransk til den sidste Blodsdraabe i hans sunde Krop . . . Men fransk Aand lader sig ogsaa i de virkelig store Personligheder forene med Kraft og Dybde. Og han forberedte sine Ekspeditioner med en Tyskers Grundighed. Et Udbrud af en fransk Statsmand er blevet historisk. Det var, da Krigen 70—71 stod for Døren. *Der mangler ikke en Gamacheknap!* udraabte den franske Krigsminister om den franske Hærs Udrustning. Ak, Krigens Forløb viste, hvor meget der manglede. — *Der mangler ikke en Tovende!* kunde Charcot have udraabt, naar „Pourquoi pas” stævnedes ud til en ny Rejse; men saa havde det ogsaa været Sandheden. Derfor falder der ingen Anklage mod Føreren for det store Forlis, for Katastrofen, der sendte ham og hans Folk i Døden. Der var ingen Mangel ved Skib eller Besætning . . . Det var i en gigantisk Kamp med Orkan og Sø, at „Pourquoi pas” gik under, en Kamp hvor menneskelig Kraft og menneskelig Indsigt ikke forslog overfor Naturens Vælde.

Han havde bestemt, at dette skulde være hans sidste Rejse. Han vilde forlade Kommandobroen paa sit Skib for at give Plads for en yngre Mand, der var egnet til at løfte Arven efter ham — han havde maaske ikke været saa let at finde. Og se netop paa Dagen i Gaar havde vi ventet ham, og alt var forberedt til en Fest til Ære for ham paa dansk Grund. Han var den store Forsker, der havde været i første Række i Arbejdet med at udforske vor store, hvide Koloni, men han havde ogsaa været vor Ven. Endnu staar Charcots varme Forsvar for Danmark og dansk Styre i Grønland under Haag-Processen lysende i vor Erindring. Vor sidste Tak og Hyldest til ham naaede ham ikke, det blev hans sidste Rejse, men paa en anden Maade, end han havde tænkt sig det. Klipperne ved Islands Kyst blev hans og hans Sømands Grav.

„Pourquoi pas” (Hvorfor ikke). Saaledes havde han døbt sit Skib. Det var hans Valgsprog. Naar en Vanskelighed skulde overvindes, naar Maal skulde naas — hvorfor ikke? Han havde naaet saa meget med det, at hans Liv er et straalende, stort Eventyr. Ak, hvorfor skulde Skæbnen berøve ham den sidste store Triumf? Hvorfor skulde han ikke naa hjem fra det sidste Togt for at hvile ud efter sit Livs Færd over de blaa Have og de hvide Snemarker?

Hvorfor ikke?

Jens Hammer.

ST. REGNEGADE 2. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Ekstrabladet

skriver den 6 AUG. 1936

FRANKRIG

OPDAGER

GRØNLAND

*Hele tre Franskmænd rejste i Dag med
Disko op for at studere Forholdene*

Dir. Daugaard-Jensen var ogsaa med

I DAG afgik „Disko“ paa sin berømte
lige „tredje Rejse“, den mest fashio-
nable af alle Grønlandsrejser, fordi selve
Styrelsens Direktør Daugaard-Jen-
sen, følger med den.

„Disko“ havde i Dag, foruden de
mange Kolonisatorer, som skulde tilbage
til deres Post, og de unge Mennesker,
som skulde derop enten som Lærerinder
eller som færdig udlærte Styrelseassisten-
ter, for første Gang hele tre Fransk-
mænd med sig.

EKSTRABLADET har allerede for en
Uge siden bragt Interview med den unge
charmerende Jacques Sorbets, Søn af
Chefredaktøren for „Illustration“, som
med sin henrivende Frue tager paa
Grønland for at levere en Rækkes Artik-
ler og Fotografier til Bladet.

Illustration har i sin ældste Medar-
bejder, M. Rabot, en trofast Grønlands-
eleker. Det er paa hans Initiativ unge
Sorbet nu skal derop, inden sin Død vil
Rabot vide, hvor stor Udviklingen har
været siden han i Høstfjerdserne var der-
oppe. Jeg ved, fra Sorbet, at han med
Taarer i Øjnene saa den unge Mand

Direktør Daugaard-Jensen hvis „lykkelige
Tid“ begynder hvert Aar paa tredje Dis-
ko's Afrejs, altsaa i Dag, og som varer i
godt to Maaneder.

ørne at skulle op i Stormen paa Broen.
Som bekendt havde han, inden han
traadte tilbage, sejlet over hundrede
Gange paa Ruten.

Endelig rejste Dr. Per Thygesens unge
Datter med til Grønland denne Gang.
Spada.

Geografen Monsieur Berugnot fra Lille, som
vil opdage Grønland for den jævne Fransk-
mand.

rejse. — hvor gerne havde han ikke selv
sat sig i Toget fra Paris med Upervicik
som Rejsens Mand!

ste Styrelsens Direktør Daugaard-Jensen, følger med den.

„Disko“ havde i Dag, foruden de mange Kolonisorer, som skulde tilbage til deres Post, og de unge Mennesker, som skulde derop enten som Lærerinder eller som færdig udlærte Styrelseassistent, for første Gang hele tre Fransk-mænd med sig.

EKSTRABLADET har allerede for en Uge siden bragt Interview med den unge charmerende Jacques Sorbets, Søn af Chefredaktøren for „Illustration“, som med sin henrivende Frue tager paa Grønland for at levere en Rækkes Artikler og Fotografier til Bladet.

Illustration har i sin ældste Medarbejder, M. Robot, en trofast Grønlands-elsker. Det er paa hans Initiativ unge Sorbet nu skal derop, inden sin Død vil Robot vide, hvor stor Udviklingen har været siden han i Hulefjeldserne var deroppe. Jeg ved, fra Sorbet, at han med Taarer i Øjnene saa den unge Mand

Geografen Monsieur Breugnot fra Lille, som vil opdage Grønland for den jævne Franskmand.

rejse. — hvor gerne havde han ikke selv sat sig i Toget fra Paris med Upernivik som Rejsens Maal!

Grønland skal gøres populært i Frankrig

Foruden de unge Sorbets var ogsaa Geografen Breugnot fra Lille.

Monsieur Breugnot vil oppe paa Grønland skrive populærvideenskabelige Artikler til Paris' Geografiske Selskabs Blad og til Lille Handelsgeografiske Selskab. Monsieur Breugnot fortæller med Begejstring om sin Opgave: „Jeg haaber“, siger han, „helt at illustrere Grønlandskortet med Billeder. Manden fra Gaden skal vide alt om det vidunderlige

Unge Sorbet og Madame fra det fornemste „Illustration“

Grønland, som jeg i Aarevis har drømt om at faa Lov til at opdage.

Jeg vil lave Billeder fra alle Breddegrader og vise, hvordan Egnene betinger det daglige Liv“.

M. Breugnot bliver bimmelhenrykt, da EKSTRABLADET præsenterer ham for hans unge Landsmænd Sorbet og Frue — intet glæder en Franskmand saa meget, som at møde andre Franskmænd.

„Disko“ havde i øvrigt Skibsinspektør H. F. Hansen med om Bord.

Den gamle Kaptajn paa Styrelsens Flagskib sejler nu som Passager, men nyder om Aftenen at kunne sidde roligt ved Daugaard-Jensens Bridge med sin Cigar, i Stedet for oppe under Orkney-

Direktør Daugaard-Jensen hvis „lykkelige Tid“ begynder hvert Aar paa tredje Disko's Afrejs, altsaa i Dag, og som varer i godt to Maanedere.

øerne at skulle op i Stormen paa Broen. Som bekendt havde han, inden han traadte tilbage, sejlet over hundrede Gange paa Ruten.

Endelig rejste Dr. Per Thygesens unge Datter med til Grønland denne Gang.

Spada.

ST. REGNEGADE 2. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:
Ekstrabladet

skriver den **1 AUG 1936**

Ung Franskmand paa Vej til Grønland: **NORDEN ER MINE DRØMMES MAAL!**

Begeistret for Danmark og dets Administration af Grønland — „den eneste Koloni i Verden, som ikke skal give noget Udbytte“

Flot gjort af et saa lille Land!

LAD os hellere tale Dansk sammen! sagde en gemytlig Dansker om Bord paa „A. P. Bernstorff“ til den unge Jacques Sorbet, Søn af det verdensberømte „Illustration“s Chefredaktør.

Sorbet bekendte smilende, at han var Franskmand — men han er lykkelig for at se dansk ud.

„Mine Drømmes Maal“

— Jeg har det formodentlig fra Mor, som er fra Normandiet. Norden er mine Drømmes Maal! Jeg er lykkelig over at være her, lykkelig over typemæssigt at høre til her — og jeg føler mig hjemme her! Om nogle Dage rejser jeg med

om, hvad jeg ser. Danmark har jo gjort et stort filantropisk Arbejde paa Grønland.

Jeg glæder mig til at opleve et koloniasatorisk Arbejde, som virkelig gøres for at tjene de Indfødte og som vaager over, at ingen Udbytning sker! Saa vidt jeg ved er Grønland ogsaa den eneste lukkede Koloni i Verden og den eneste, som ikke skal give noget Udbytte! Det er flot gjort af et lille Land at have Raad til den Opførsel! Jeg er im-

M. og Madame Sorbet, fotograferet i Morges paa Hotel Nordland.

min Kone til Grønland, vi aner ikke, hvor længe Rejsen varer, men det gør ikke noget! Vi glæder os ubeskriveligt!

Jeg har to Fotografiapparater og alle mulige Linser og fotografiske Artikler med for at tage de fineste Billeder til Bladet. Selvfølgelig skal jeg ogsaa skrive

poneret, som jeg i øvrigt er imponeret af alt, hvad jeg ser her!

Naboskabet med Tyskland

— Men er Danmark ikke meget tyskvenligt — spørger Madame Sorbet.

— Mener man det i Frankrig?

— Ja — fortsætter M. Sorbet: —

Det er den almindelige Mening, som selvfølgelig kan heile paa ganske forkerte

Naboskabet med Tyskland ogsaa naar at liget har affødt Sympati.

— Anvendelsen af Sort og Gult paa Reklamerne minder om Tyskland! —

— Men selvfølgelig betyder det ikke

noget, ikke andet end at Folk under de samme Himmelstrøg vel maa præges paa samme Maade!

— Gøres der ikke noget fra dansk Side for at modvirke den Opfattelse af os som særlig tyskvenlige?

— Ikke det jeg ved af! Der kan maaske gøres meget ved journalistisk Reportage!

Frank...

Begejstret for Danmark og dets Administration af Grønland — „den eneste Koloni i Verden, som ikke skal give noget Udbytte“

Flot gjort af et saa lille Land!

LAD os hellere tale Dansk sammen! sagde en gemytlig Dansker om Bord paa „A. P. Bernstorff“ til den unge Jacques Sorbet, Søn af det verdensberømte „Illustration“s Chefredaktør.

Sorbet bekendte smilende, at han var Franskmand — men han er lykkelig for at se dansk ud.

„Mine Drømmes Maal“

— Jeg har det formodentlig fra Mor, som er fra Normandiet. Norden er mine Drømmes Maal! Jeg er lykkelig over at være her, lykkelig over typemæssigt at høre til her — og jeg føler mig hjemme her! Om nogle Dage rejser jeg med

M. og Madame Sorbet, fotograferet i Morges paa Hotel Nordland.

min Kone til Grønland, vi aner ikke, hvor længe Rejsen varer, men det gør ikke noget! Vi glæder os ubeskriveligt!

Jeg har to Fotografiapparater og alle mulige Linser og fotografiske Artikler med for at tage de fineste Billeder til Bladet. Selvfølgelig skal jeg ogsaa skrive

om, hvad jeg ser. Danmark har jo gjort et stort filantropisk Arbejde paa Grønland.

Jeg glæder mig til at opleve et kolonisationsarbejde, som virkelig gøres for at tjene de Indfødte og som vaager over, at ingen Udbytning sker! Saa vidt jeg ved er Grønland ogsaa den eneste lukkede Koloni i Verden og den eneste, som ikke skal give noget Udbytte! Det er flot gjort af et lille Land at have Raad til den Opførsel! Jeg er im-

poneret, som jeg i øvrigt er imponeret af alt, hvad jeg ser her!

Naboskabet med Tyskland

— Men er Danmark ikke meget tyskvenligt — spørger Madame Sorbet.

— Mener man det i Frankrig?

— Ja — fortsætter M. Sorbet: —

Det er den almindelige Mening, som selvfølgelig kan høre paa ganske forkerte Naboskabet med Tyskland ogsaa uvægerligt har affødt Sympati.

— Anvendelsen af Sort og Gult paa Reklamerne minder om Tyskland! — fastslaar den charmerende unge Frue:

— Men selvfølgelig betyder det ikke noget, ikke andet end at Folk under de samme Himmelstrøg vel maa præges paa samme Maade!

— Gøres der ikke noget fra dansk Side for at modvirke den Opfattelse af os som særlig tyskvenlige?

— Ikke det jeg ved af! Der kan maaske gøres meget ved journalistisk Reportage!

Frankrig skal forblive fransk!

— Hvordan staar det til i Frankrig?

— Vi haaber paa Doriot.

— Doriot, Overløberen?

— Desværre har han den Plet paa sig at være en Overløber, og selv om han gjorde Skridtet fra russisk Kommunisme til en virkelig fransk Folkepolitik, saa bliver Pletten siddende til Skydeskive for hans Fjender. Vi, som er hans Tilhængere, tror paa ham. Han vil sikkert skabe et fransk populært Parti, som modarbejder den russiske Kommunisme i Frankrig. Det var Rusland, som fortsatte Strejkerne efter at Normalkontrakterne var blevet oprettet. Rusland bliver ved med at paavirke Frankrig i det skjulte og sætte Splid i det. Det føler vi os sikre paa. Frankrig er fransk og skal forblive fransk!

En Revolution ikke nødvendig

— Frankrig har for mange alt for rige og for mange alt for fattige! — Sorbet nikker billigende: — Ja, men Danmark har vist, at Forholdet kan udjævnes uden Revolution, uden Odelæggelse af Værdier, uden Had mellem Landsmænd, og den Vej synes jeg, vi bør følge!

Spada.

ST. REGNEGADE 2. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:
Socialdemokraten

skriver den - 5 APR. 1936

Franskmænd vil spadseres over Grønlands Indlandsis.

*Den franske Grønlands-Ekspeditionens Deltagere kom til
Byen i Gaar.*

Ekspeditionens fire Deltagere. Fra venstre øverst Victor og Gessain, nederst Perez og Knuth.

MED Flyvemaskinen fra Amsterdam ankom Medlemmerne af den franske Grønlandsekspedition i Gaar Eftermiddags til København. Det var tre unge, raske Franskmænd, endnu solbrunede efter deres maanedlange Træning til Grønlandsturen i Alperne. Meget videnskabelige saa de ikke ud, men ikke desto mindre var deres videnskabelige Hensigter alvorlige nok.

Stort videnskabeligt Program.

Dr. Paul-Emile Victor, der nærmest er Ekspeditionens Leder, er Etnograf og skal indsamle Materiale til Belysning af Grønlandernes Kultur og Levemaade, Dr. Robert Gessain er Antropolog og skal maale Grønlandernes Hovedformer, og Dr. Michel Perez er Geolog. Men Sporten synes nu ikke at være det mindst vigtige ved hele Turen, forstod man paa dem, da de ankom i Gaar. De blev modtaget af Grev Eigil Knuth, som tidligere har været paa Grønland og som bliver Ekspeditionens eneste danske Medlem. Paa Tirsdag afsejler han og Victor med „Hans Egede“ til Holstensborg, og senere følger de to andre efter med „Gertrud Rask“ til Jakobshavn. Her samles Ekspeditionen, og derefter paabegyndes Turen over Indlandsisen i Hundeslæde.

Franskmændene har beregnet sig to Maaneder til at gennemføre Turen i Ekspeditionen venter at ankomme til Angmagsalik ca. to Maaneder før det franske Skib „Pourquoi pas.“ i August kommer for at hente den, og Medlemmerne vil bruge Tiden til at fuldende det Arbejde, de begynder paa straks ved Ankomsten til Grønland.

Leve som Indfødt.

Det er Meningen, at M. Victor sammen med Eigil Knuth skal overvinde i Østgrønland. Victor var deroppe i Fjor og har udset sig en Basis et Par Hundrede Kilometer fra Angmagsalik. Her vil han leve som indfødt sammen med de indfødte for bedre at kunne studere deres Sprog og Skikke.

ST. REGNEGADE 2. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,985

Bladet:

Ekstrabladet

20 FEB. 1935

skriver den

ENGELSK KOMPLIMENT TIL DANMARK

**Det danske Arbejde i
Østgrønland kan staa som
Eksempel for de store
Lande**

Det engelske videnskabelige Institut: "The Scott Polar Research Institute" i Cambridge har udsendt en lille Bog "The Polar Record", der bringer en Oversigt over alle Polarekspeditionerne i Nord og Syd i 1934, og som i første Række former sig som en Hyldest til Danmark.

Som den første og største Begivenhed i 1934 i Polarverdenen nævner Institutet Afslutningen af den danske Treaarsplan i Østgrønland under Dr. Lauge Kochs Ledelse.

Det hedder om denne Plan, at den i Omfang og energisk Indsats ikke har noget Sidestykke undtagen i Sovjetrusland: — "Organiseret, som saadanne Fremstød bør være, paa bred Basis, med stort Personel og alle moderne Hjælpe-midler og med et omhyggeligt Samarbejde mellem de forskellige Grupper, vil Danmarks Treaarsplan staa som et varigt Eksempel for andre og rigere Regeringer, som har Interesse i Polaregnene."

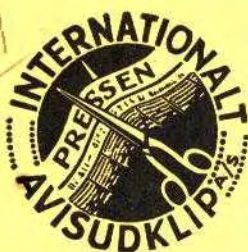
Senere hedder det: — "Vi ønsker at lykønske Danmark og Dir. Daugaard-Jensen, Generaldirektor for Grønland, med den sukkersyldte Udførelse af den store Opgave."

Det engelske Værk giver ogsaa Oplysninger om Nordmændenes fortsatte Aktivitet — trods Haag-Dommen — i Østgrønland.

"Sæl-barden" efterlod for denne Vinter 7 Mand tilhørende "Arktisk Næringsdrift" og 4 andre Fangere samt en Radiotelegrafist i Østgrønland, mens "Brandal" anbragte 3 Fangere og en Radiotelegrafist i Sydøstgrønland.

Der er saaledes i Vinter i alt 16 Nordmænd i Østgrønland.

Det Scott'ske Institut er kendt over hele Verden, og den smukke Honnør for Danmarks Indsats vil være af Betydning for os ude omkring.

ST. REGNEGADE 2. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,895

Bladet:

Dagens Nyheder

skriver den **7 DEC. 1934**

Berømthed erklærer Grønland sin Kærlighed

Smuk Professor Faure om sin Polarrejse med
„Pourquoi pas?“

Jean-Louis Faure.

Den berømte franske Kirurg, Professor *Jean-Louis Faure* kom i Aftes hertil sammen med sin Frue og tog ind paa Hotel d'Angleterre, hvor en Deputation af Læger straks efter kom for at hilse paa ham. Professor Faure er en typisk fransk Læge af den ældre Skole: solid og tung af Skikkelse, men med et muntret Smil i Øjenkrøgene, og med et paa samme Tid værdigt og velvilligt Væsen — en tillid-indgydende Mand, som er vant til, at Mennesker roligt betror ham deres dybeste Hemmeligheder.

Professoren er 71 Aar og har for nogle Maaneder siden trukket sig tilbage fra *Broca-Hospitalet*, hvor han var Overlæge for den gynækologiske Afdeling. Det er den største Afdeling for Kvindesygdomme, der findes paa noget Hospital i Paris, og medens Professoren i Aftes underholdt sig med sine danske Kolleger, fortalte hans Frue os, at der ved hans Tilbagetræden var blevet præget en Medaille, som bærer hans Navn. En anden Æresbevisning, han har været Genstand for, bestaar deri, at en anset Billedhugger for Tiden modellerer hans Buste til Opstilling, enten paa Hospitalet eller i Videnskabernes Akademi, som han i Fjor blev Medlem af.

De videnskabelige Emner, som Professor Faure skal holde Forelæsninger over her i Byen, brød han sig ikke om at komme ind paa i Aftes. „Det er visse Former af Kræftsygdomme, jeg vil skildre og belyse med en god Film, jeg har medbragt,“ sagde han, „og det er en alt for alvorlig og delikat Sag til, at vi kan sidde her og drøfte den paa et Hotelværelse.“

Derimod fortalte han, friskt og fornøjeligt om en Rejse, han for tn Aar siden foretog til Island og Grønland, og det er den, han i Aften vil holde Foredrag om for *Alliance Françaises* Medlemmer og Gæster.

— Det hændte mig en Dag i For-aaret 1932, at jeg mødte min Ven og Kollega, Dr. *Charcot* paa en af Trappegangene i Akademiet. *Charcot* har,

som bekendt, været otte Gange ude paa Polar-Ekspeditioner, og da han vidste, jeg elsker Rejselivet, spurgte han uden nogen som helst Indledning: „Vil De med til Grønland?“ Da jeg uden Betænkning svarede Ja, sagde han: „Saa rejser vi paa Torsdag med mit Skib, „Pourquoi pas?“, og vi vender tilbage sidst i August.“

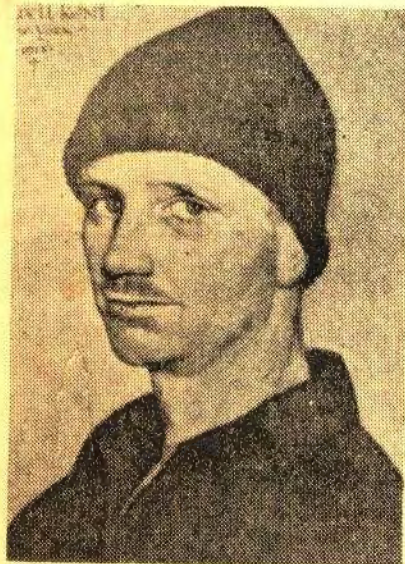
— Javel! svarede jeg. Og vi rejste og kom igen, som han havde forudsagt. Jeg har skrevet en Bog om den Tur, „*Au Groenland avec Charcot*“, som er udkommet paa *Flammarions* Forlag i Paris, sagde Professoren smilende. — Og nu, da det er blevet min Opgave at delagtiggøre andre i mine Erfaringer, efter at jeg har trukket mig tilbage fra min praktiske Virksomhed med Kniven; nu er jeg kommet til København for at fortælle Danskerne, hvor begejstret en Franskmand er blevet over deres skønne Koloni, Grønland, og over de interessante Eskimoer.

Haagen.

skriver den 19 NOV. 1934

Danmark er Verdens ædleste Kolonisator

Samtale med Grønlandselskeren Rockwell Kent

Rockwell Kent.

Med „Disko“ op i Aar var en Fader og en Søn, Maleren Rockwell Kent fra Amerika og hans fjortenaarige Dreng Gordon.

Det var anden eller tredje Gang, Rockwell Kent tog til Grønland, og det var anden Gang, han tog en af sine Sønner med ud i Ensomheden; for en halv Snes Aar eller mere siden gjorde han første Gang Forsøget med sin ældste Søn, som da havde samme Alder som Gordon, de tog op til Canada, til det allernordligste, og Bogen „Wilderness“, tegnet og illustreret af Rockwell Kent, blev til, og er blevet for Amerikanerne noget i Retning af, hvad Rousseaus „De l'éducation“ eller „Emile“, er blevet i Frankrig.

Her var en ny og original Maade at aabne et Barns Sind paa: Tage ham med ud i Ensomheden, lære ham at blive et Mandfolk, lære ham at se Forskel paa, hvad Livet behøver, og det (Overflødige), som det civiliserede Samfund behøver, og give ham Ydmyghed i Sindet, Friskhed i Tanken, Haardførhed i Kroppen.

Rockwell Kents Bog er blevet slugt i Amerika.

Han var min Rejsefælle til Grønland i Sommer, i halvanden Maaned gik vi sammen paa „Disko“s Dæk, og der lærer man ellers hinanden at kende; men det var en underlig Mand, mærkkelig forreven i Sindet, svingende, snart kunstnerisk bevæget, snart menneskeligt fornærmet og forurettet, snart munter og syngende, snart faamælt og indesluttet, hvad han tænkte paa, og hvorledes han, blot fra Time til Time, opfattede sine Medmennesker, var det ikke til at blive klog paa selv paa „Disko“s Dæk!

Jeg bemærkede, at Kolonisterne ikke alle syntes lige godt om ham, de havde Indvendinger at gøre imod hans Færden blandt Grønlænderne, ymtede om, at han gav dem Alkohol, ymtede ogsaa om, at han havde optraadt mod Bestyreren paa „Ubekendt Ejland“ i Udstedet Igdlouit, hvor han havde sit Hus staaende fra sidste Gang, han var deroppe; alt dette er svært at bedømme for Udenforstaaende, og der er næppe Grund til at tro, at Rockwell Kent fortsat vilde faa Direktør Daugaard-Jensens Velsignelse, dersom blot en Trediedel af Rygterne talte sandt, ingen er mere paa Vagt for Grønlændernes Vel end Daugaard, og den mindste Bilyd i Samkvemmet mellem dem og Hvi-

de vilde ikke undgaa hans Opmærksomhed.

Jeg kunde da ogsaa kun konstatere, at Rockwell Kent var meget afholdt af de Indfødte, de bragte ham i saa at sige hver eneste Koloni Gaver og rørende smaa Overraskelser, altsammen Beviser paa oprigtigt Venskab og Trofasthed, og selv var Rockwell Kent som en af deres egne, dansede med dem, besøgte dem i deres Hytter, gav „Kaffemik“ for dem, altsammen paa den hjerteligste og mest ligefremme Maade.

Mere fik jeg ikke at se, og denne Artikel skal omtale andre Forhold:

Grønland har næppe haft en varmere Fortaler end Rockwell Kent. I Tegninger og Noveller i store amerikanske Magasiner har han talt om „Menneskenes Land“, Grønlændernes eget Navn for Grønland: *Inuit Nunat*. — Vi kan være glade for alt det, men ogsaa maa ske have Lov til at ængstes for, at saa megen Virak til et Land, som er for stort til at behøve den, kunde sætte det i Fare for at blive en Turistattraktion for amerikanske Turister, saaledes som Kommandør Godfred Hansen virkelig har kunnet slaa til Lyd for, at det skulde blive. En mere fortvivlet Skæbne kunde ikke vederfares det skønne Land.

Rockwell Kent er en Virtuos med sin spidse Tegnepen, hans Tegninger er kolde og skarpe som Isbjerge, „frosne Drømme“, hans Prosa er klar som en Polarnat under Stjernerne, en Hyldelse til Ensomhed og til Enhed med Naturen.

Han fortsætter som Fortæller der, hvor Jack London slap, og har megen Sans for de dybe menneskelige Sider hos sine Modeller, — uforglemmelig er Novellen om „Cinderella“, den lille ulykkeligt forelskede Grønlænderpige, som for første Gang bliver vasket og genopstaar fornyet og attraaværdig af sit Bad, Hans *Kiwjak*, Salamina, er kendt over hele Amerika i Tegning og Fortælling.

Rockwell Kent har altid trængt til at se Verden; men ikke en Verden, hvor Turister tager hen — Ødemarken er hans Eldorado, han har været i det nordligste Canada, bagefter i Ildlandet, paa Grønland og saamænd paa Irland mellem de fattigste Bønder — primitive Mennesker i intim Kontakt med store og haarde Naturen staar hans Hjerter nærmest.

Nedenfor gengiver jeg nogle Noter fra vore Samtaler om Bord paa „Disko“:

— Der er Mennesker, som ikke bliver lykkeligere af Civilisation, de har kun netop, hvad de behøver, og det er den sande Lykke for et Menneske, hvad derudover kommer, er Kilden til Misundelse, til Uliighed og Gridskhed.

Det er for at lære mine Drengs Livets allersparsomste Inventar at kende, at jeg tager dem med mig ud i Ensomheden, derude, hvor man staar helt alene mellem Bjerge og Elve, eller paa den uhyre Sneflade og kun har sig selv at stole paa, og kan føle sig selv som Skabningens Herre med, den eneste Bevidsthed paa Stedet! — Det er Begreber og Situationer, som Mandfolk maa opleve, som gør Drengene til Mænd og til virkelige Mennesker! Vi gaar bare og bliver dumme i de store Samfund, alting kommer til os færdigt uden

Anstrengelse, det er for nemt, og vi bliver for vanskelige!

— Jeg ønsker med min Kunst at give Ensomheden og Naturens Storhed Udtryk. Grønland er det Sted i Verden, hvor min kunstneriske Trang faar størst Udløsning!

Grønland er usentimental, jeg ønsker ikke at sige: *I love Greenland*, men jeg ønsker gennem mine Tegninger at finde en Udløsning for de Følelser, det fylder mig med — useotimentalt! Ogsaa ydmygt, thi Grønland er for stort for os Mennesker, det er som om selv det dybeste i os ikke rækker til for helt at udtrykke det igen kunstnerisk, højest naar man vel, naar man blot faar udtrykt den Lykkefølelse, der fylder En, naar man føler sig samtidig med Naturen — med en saa stor Natur!

— Jeg ønsker ogsaa i denne Forbindelse at udtrykke min Beundring for Kulturlandet Danmark. Danmark har bevaret Grønland og det grønlandske Folk, det er gaaet til sin Opgave uden

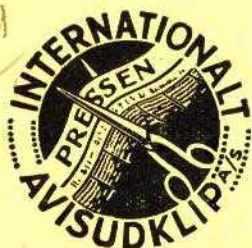
Tanke paa Vinding, uden anden Tanke end at bevare et Folk, som i sin fine Sjæl er blevet præget af den største og rigeste Natur i Verden, frelst gennem den Brydning, som Mødet med Kulturen er, og som andre Kolonisatorer har ladet ske Fyldest paa Naturfolkenes Bekostning.

Danmark staar gennem sit Arbejde paa Grønland som en af Verdens førende Kulturstater — og som dens ubestridt ædleste Kolonisator.

— Det er uden Savn, jeg vender Bylivet og den smaalige Verden Ryggen for at lade mig sne inde to Aar i min ensomme Hytte paa „Ubekendt Ejland“ — det er ikke det forrygende „Verdenstempo“, som fylder mit Sind og giver mig Fornemmelsen af at være til, men *Bjergenes Tid*, Naturens egne, tytte, lange Minuter, Polarnat, Midnatsol, Islag og Vaarelve — det synes jeg, mine Dreng skal opleve, jeg kender intet bedre selv — derfor!

Ole Winding.

Sent

ST. REGNEGADE 2. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,895

Bladet:

Dagens Nyheder

skriver den **16 NOV. 1934**

Luftruten via Grønland

**Kaptajn Botved, Direktør
Daugaard-Jensen og Dr.
Koch i London**

Fra vor London-Redaktion

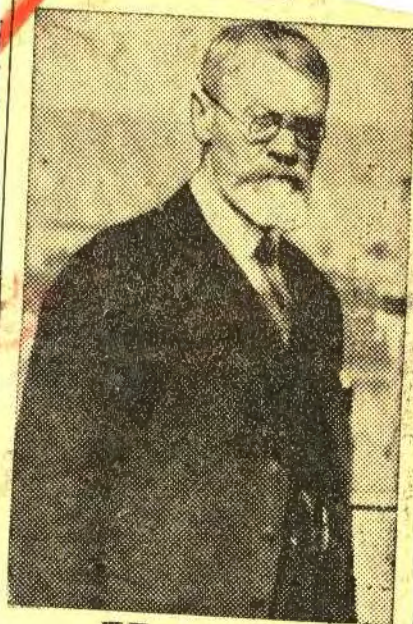
London, Torsdag.

De i de transatlantiske Flyveplaner interesserede Herrer Dr. Cooper, Kaptajn Botved, Direktør Daugaard-Jensen og Dr. Lauge Koch indtog i Dag deres Lunch sammen paa Savoy-Hotellet. Der var ved denne Lejlighed kun Tale om Lunch og ikke om Realitetsforhandlinger. Dr. Cooper udtaler paa Forespørgsel, at Tiden i Øjeblikket ikke er moden til Etablering af en transatlantisk Luftrute.

C. H. C.

"Fidellus Tegu" m 265.

14. Nov. 1954.

Hvad synes De om

at Norge ikke blir representert ved innvielsen av Scott-museet i Cambridge fredag, tross en rekke personlige innbydelser til norske polarfarere og videnskapsmenn? spør vi dosent Hoel, som er en av dem som har fått innbydelse.

— Jeg synes det er for galt. Det kommer folk fra alle verdens kanter, fra Sverige og Danmark, men polarlandet Norge som skulde ha særskilt grunn til å være representert, sender ingen avsted. Det er gjort gjentagne både skriftlige og muntlige forestillinger fra forskjellig hold overfor utenriksdepartementet, men det har altså ikke nyttet. Og man skal huske på at en samling av internasjonalt berømte geografer betyr ganske adskillig. Det er folk som har stor innflytelse i utenrikspolitiske spørsmål. Det kan ha sin betydning å treffe dem og knytte forbindelser. At de virkelig betyr noe for opinionen rundt omkring i verden, fikk vi merke under Grønlandssaken. Dessuten har det jo vært visse skjærmydsler mellom Norge og England i anledning av kappløpet mellom Scott og Amundsen. Det virker litt pinlig at Norge nu ikke vil være tilstede. Det kan iallfall misforståes.

— Hvilke andre er det som er innbudt?

— Det er professorene Sverdrup

og Hortedahl, major Isachsen, Wisting og Tryggve Gran som jo var med på Scotts ekspedisjon.

ST. REGNEGADE 2. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Dagens Nyheder

skriver den 13 NOV. 1934

Transatlantiske Luftfartsplaner via Grønland

Et Møde i London i den
nærmeste Fremtid

I Gaar rejste Tokio-Flyveren, Kaptajn Botved til England. Han er som bekendt Repræsentant for det store amerikanske Flyveselskab „Panamerican airways“, og dets Direktør, Cooper, havde bedt Botved om at komme til London, hvor han for Tiden opholder sig. „Panamerican airways“ har jo længe næret Planer om at lægge en Luftrute via Grønland til Europa, og selv om der fra forskellige Sagkyndiges Side advares mod at lægge en transatlantisk Luftrute derover, da Vejrforholdene næppe vil kunne tillade dens Gennemførelse Aaret rundt, er Planerne ingenlunde skrinlagt.

Der vil forevrigt i London finde et Møde Sted mellem Cooper—Botved og Direktør Daugaard-Jensen. Direktør Daugaard-Jensen fortæller os herom:

— Jeg rejser nu til Cambridge, hvor jeg paa Fredag skal overvære en Højtidelighed i Anledning af, at „Scotts Polar Research Institute“ skal have en ny Bygning indviet: Dr. Lauge Koch og Kaptajn Ejnar Mikkelsen er ligeledes indbudt, og da Kaptajn Botved hørte, at jeg skulde til England, spurgte han mig, om vi ikke kunde lunche med ham og Dir. Cooper en Dag i London for at tale om Planerne, og det har jeg lovet ham.

Krb.

Bladet:
Berlingske Tidende Aften.

skriver den 9 OKT. 1934

Polak Begejstring over Grønland.

Da den polske Videnskabsmand, Dr. Aleksander Kosiba i Foraalet rejste til Grønland som Medlem af den geodætiske Ekspedition, var han en skægget Vildmand med et af Vejr og Vind rødmosset Ansigt. Det hvidblonde Haar og Skæg kunde i visse Belysninger faa ham til at ligne en ældre Herre, hans Alder blev anslaaet til højst forskellige Tal, fra 25 til 80 Aar. Nu træder ind ad Døren en ma-

ger, glatraget og kortklippet Yngling, for hvem Ingen mere vil drømme om at give Plads i Sporvognen af Høflighed mod den Ældre.

— Hvor er Haaret og Skægget? spørger vi.

— Jeg maatte tage det af, siger han paa Dansk. Sommerens Samvær med danske Kammerater har lært ham at beherske vort Sprog. — Visse Forhold paa Grund af det meget Samkvem med Eskimoerne gjorde det nødvendigt.

Vi forstaar en halvkvædet Vise og glider over i andre Emner.

— Var De tilfreds med Rejsen og Udbyttet?

— Ja, siger han med et dybt Længsels-suk efter Grønland og Ekspeditionens Kammeratliv. — Jeg var tilfreds. Grønland var endnu smukkere og interessantere, end jeg havde forestillet mig. Det er en stor Lykke for Danmark at have et saa klassisk Laboratorium for sit videnskabelige Arbejde. Her, hvor Naturen endnu er som for Tusinder af Aar siden i Europa, faar man Svar paa mange Gaader. Netop de Spørgsmaal, der beskæftigede mig ved Studiet af min Hjemstavns geologiske Mærkværdigheder, Fjeldsperne i Tatrabjergene, fik jeg Forklaring paa ved at se Indlandsisen, Bræerne.

— Var De heldig med Vejret?

— Nej, langt fra. Taage hindrede os stadig. Engang maatte vi blive ti Dage paa en Fjeldtop med meget sparsom Proviant, og i det hele taget var Turene ofte haarde. Jeg har tabt 18 Kilo paa Rejsen. Men jeg har været lykkelig over at faa Lov til at samarbejde med danske Videnskabsmænd. Aldrig følte jeg mig som Udlænding. De er herlige Kammerater, og jeg haaber, det ikke skal blive min sidste Grønlandstur. Hvor er Eskimoerne elskelige, gode og barnlige. Mærkeligt, at en saa barsk, næsten brutal Natur kan frembringe saa blide og muntre Gemytter.

— Rejser De nu tilbage til Polen?

— Ja, om ca. en Uge. Jeg skal i Vinter holde en Række Foredrag i Lwow, og tillige bearbejde mit nyindvundne Materiale af Bræ-Undersøgelser, men — allerførst skal jeg hjem og se til min Familie i Sydpolen, hvis Ejendom desværre synes at have lidt stor Skade under Oversvømmelses-Katastrofen i Sommer.

ARETINO:

Hvem bør bli Norges første kvinnelige sendemann?

Selv om vi ikke akkurat til daglig har den ære å omgås de utenlandske ministre, hender det allikevel ikke sjelden, at vi får anledning til å se dem i offentlighetens flatterende lys. Den ødsle elskverdighet som ved slike anledninger regner over den norske almenhet, drypper også over dens beskjedne representanter, journalistene. Nu er det naturligvis en hoffendig tanke å differensiere mellom dem, det charmerende vesen og den spirituelle ånd hører jo med til ministerfaget om trent på samme måte som hurtighet og uforferdethet alltid følger med brandvesenet.

Allikevel må det være tillatt på grunnlag av noen beskjedne personlige iakttagelser å fremheve verdens to eneste kvinnelige diplomater på bekostning av de maskuline ministre.

For to dager siden passerte den amerikanske minister i København, mrs. Bryan Owen, Oslo med „Fredrik VIII” på vei til København. Oslo-korrespondentene til de store Københavner-aviser var i den anledning møtt frem for å intervju ministeren etter tilbakekomsten på europeisk grunn. Siden hun forlot Danmark for et halvt år siden, har hun besøkt Grønland, alle havnene på Vestkysten, og skrevet en begeistret bok om det. Hun har dessuten vært gjest i Det hvite hus i Washington to ganger, — både ved ankomsten og ved avreisen, — og dertil har hun holdt 72 foredrag om Danmark og Grønland i alle Amerikas store byer. Hver gang for et par tu-

sen tilhørere, altså for tilsammen 140,000 amerikanere. Og det er ikke småting hun har sagt. Hun har anbefalt Amerika å studere dansk sosial lovgivning, dansk samvirke i landbruket, danske folkeskoler og dansk kolonisasjon på Grønland. Men det er ikke bare til den amerikanske almenhet hun har henvendt sig. I timerlange samtaler har hun orientert president Roosevelt om Danmark, vist ham Grønlandsfilm i Det hvite hus og gjort ham levende interessert i hr. Staunings personlighet.

Nu kan man nok fra norsk side mene, at særlig for det siste punkts vedkommende kunde den charmerende minister ha anvendt tiden noe bedre, men Danmark må selvfølgelig være henrykt over å være gjenstand for en slik oppmerksomhet fra den store republikks side.

Og for å forklare den kolossale virkning som denne Danmarkspropaganda må ha gjort i Amerika, er det nødvendig å gjøre noen personlige bemerkninger om ministerens inntagende person. For hun var inntagende langt ut over de konvensjonelle høflighetsbegrepers begrensede målestokk. Hun er en av disse sjeldne smukke kvinner, som bevarer sitt vesens friske sødme selv om det er hvite stenk i håret. Etter å ha talt en halv times tid med mrs. Owen har man et sterkere inntrykk av å ha møtt en grande dame fra det amerikanske aristokrati enn av å ha talt med en diplomat. Akk, nei denne aktive og åpne interesse for positive menneskelige verdier er nok mere karakteristisk for den store dame enn for gjennemsnittet av diplomatene, som lever i en verden hvor de fleste ord har tapt sin opprinnelige verdi og betydning.

Nu kan man muligens mene, at en ministers første plikt er å arbeide for sitt eget lands interesser i det fremmede land, hvor hun har sin ministerpost. Men er ikke det litt korttenkt. Det er noe av en psykologisk selvfølge, at tilbakevirkningen i Danmark vil bli ennå sterkere og ytre sig som en bølge av Amerika-sympati.

Dette var mrs. Bryan Owen. Men så har vi et annet navn fra vår egen bekjentskapskrets, madame Kollontay. Det var uten tvil en stor diplomatisk bedrift av denne kloke og sympatiske dame å vinne en slik posisjon som hun gjorde her i landet kort etter den russiske revolusjon. Og er det noen som er i tvil om at det skyldtes hennes personlige egenskaper, hennes klokskap og takt. En anonym sovjetherre kunde man kanskje lettere ha isolert om man ønsket det, enn denne store dame hvis personlighet og vesen ganske naturlig påkalte ens høflighet.

Man behøver ikke å ha stor menneskekunnskap for å forstå, at en betydelig dame ofte kan utrette mere enn en mann hvis betydning bare ligger i hans embede. Kvinnene er gjennom århundredene blitt berømmet for sin naturlige diplomatiske sans, men det er først vår tids to store og ytterst fordomsfrie republikker, som har våget å gjøre dem til diplomater. Selv Napoleon hadde en smertelig erfaring for hvad kvinnelig motstand kunde bety. Det var ikke for ingenting at han hatet madame Stael av et opriktig hjerte.

Det er selvfølgelig et spørsmål som en vakker dag kan og bør bli aktuelt i vårt land. Hvis vi skal ha en kvinnelig diplomat, hvem skal vi da velge? Selvfølgelig ingen, før vi har funnet

miljø som også er en viktig betingelse

vesenet.
Allikevel må det være tillatt på grunnlag av noen beskjedne personlige iakttagelser å fremheve verdens to eneste kvinnelige diplomater på bekostning av de maskuline ministre.

For to dager siden passerte den amerikanske minister i København, mrs. Bryan Owen, Oslo med „Fredrik VIII” på vei til København. Oslo-korrespondentene til de store Københavner-aviser var i den anledning møtt frem for å intervju ministeren etter tilbakekomsten på europeisk grunn. Siden hun forlot Danmark for et halvt år siden, har hun besøkt Grønland, alle havnene på Vestkysten, og skrevet en begeistret bok om det. Hun har dessuten vært gjest i Det hvite hus i Washington to ganger, — både ved ankomsten og ved avreisen, — og dertil har hun holdt 72 foredrag om Danmark og Grønland i alle Amerikas store byer. Hver gang for et par tu-

minister ha anvendt tiden noe bedre, men Danmark må selvfølgelig være henrykt over å være gjenstand for en slik oppmerksomhet fra den store republikks side.

Og for å forklare den kolossale virkning som denne Danmarkspropaganda må ha gjort i Amerika, er det nødvendig å gjøre noen personlige bemerkninger om ministerens inntagende person. For hun var inntagende langt ut over de konvensjonelle høflighetsbegrepers begrensede målestokk. Hun er en av disse sjeldne smukke kvinner, som bevarer sitt vesens friske sødme selv om det er hvite stenk i håret. Etter å ha talt en halv times tid med mrs. Owen har man et sterkere inntrykk av å ha møtt en grande dame fra det amerikanske aristokrati enn av å ha talt med en diplomat. Akk, nei denne aktive og åpne interesse for positive menneskelige verdier er nok mere karakteristisk for den store dame enn for gjennomsnittet av diplomatene, som lever i en verden hvor de fleste ord har tapt sin opprinnelige verdi og betydning.

Nu kan man muligens mene, at en ministers første plikt er å arbeide for sitt eget lands interesser i det fremmede land, hvor hun har sin ministerpost. Men er ikke det litt korttenkt. Det er noe av en psykologisk selvfølge, at tilbakevirkningen i Danmark vil bli ennå sterkere og ytre sig som en bølge av Amerika-sympati.

Dette var mrs. Bryan Owen. Men så har vi et annet navn fra vår egen bekjentskapskrets, madame Kollontay. Det var uten tvil en stor diplomatisk bedrift av denne kloke og sympatiske dame å vinne en slik posisjon som hun gjorde her i landet kort etter den russiske revolusjon. Og er det noen som er i tvil om at det skyldtes hennes personlige egenskaper, hennes klokskap og takt. En anonym sovjetherre kunde man kanskje lettere ha isolert om man ønsket det, enn denne store dame hvis personlighet og vesen ganske naturlig påkalte ens høflighet.

*

Man behøver ikke å ha stor menneskekunnskap for å forstå, at en betydelig dame ofte kan utrette mere enn en mann hvis betydning bare ligger i hans embede. Kvinnene er gjennom århundredene blitt berømmet for sin naturlige diplomatiske sans, men det er først vår tids to store og ytterst fordomsfrie republikker, som har våget å gjøre dem til diplomater. Selv Napoleon hadde en smertelig erfaring for hvad kvinnelig motstand kunde bety. Det var ikke for ingenting at han hatet madame Stael av et opriktig hjerte.

Det er selvfølgelig et spørsmål som en valker dag kan og bør bli aktuelt i vårt land. Hvis vi skal ha en kvinnelig diplomat, hvem skal vi da velge? Selvfølgelig ingen, før vi har funnet damen som eier hele samspillet av nødvendige egenskaper. Men vi må kunne gå ut fra, at den moderne utdannelse på bred samfundsmessig basis som også våre unge damer har fått, før eller senere vil kunne gi kvalifiserte kvinnelige ministeremner. En ting er sikkert. Det fordres en viss europeisme av en dame i en slik stilling som våre norske forhold vanskelig gir.

Men hvis vi skulde velge, hvem skulde vi da plasere hvor? Det er et spørsmål som det vilde være interessant om noen av våre lesere fant å kunne besvare, selvfølgelig med en kort begrunnelse.

Vi kan gjerne gjøre begynnelsen: *Ninni Roll Anker* i Sovjet-Russland. Hun har den store dames betydningsfulle egenskaper, hun har i høy grad de intellektuelle forutsetninger, den interesse og sympati for det fremmede

miljø som også er en viktig betingelse, og dertil et nasjonalt sinnelag vil være en garanti for absolutt lojalitet.

Aretno.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Den Danske Presse

skriver den 2 JUNI 1933

EN FRANSKMAND HYLDER DEN DANSKE GRØNLANDS-KOLONISATION

Den ansette franske Kirurg, Professor ved Paris' Universitet, *Jean-Louis Faure* har for nogle Dage siden paa *Ernest Flammarions* Forlag udsendt en Bog, „Au Groenland avec Charcot“, hvori han skildrer en Rejse, som han sidste Sommer foretog med sin Kollega, Dr. *Jean Charcot*, der er saa kendt her i Norden i sin Egen- skab af Polarforsker.

Professor Faure fortæller først spæ- gende, hvorledes hans Rejse kom i Stand. I en af *Académie de Médecines* Korridorer mødte han en Dag Charcot, som spurgte ham: — Vil De med paa mit Skib „*Pourquoi-Pas*“ til Grønland?

Spørgsmaalet blev gjort uden Ind- ledning. Og Faure, som i Forvejen havde rejst det meste af Verden rundt, dog med Undtagelse af Norden, sva- rede ligesaa kort: — Gerne.

Hvorefter Tidspunktet blev aftalt, og Professor Faure tog med paa Eks- peditionen, som var den sjette, Charcot foretog med sin berømte „*Pourquoi-Pas*“.

Han fortsætter med en Skildring af Sørejsens Hændelser, af sine Oplevel- ser paa Grønland, af selve Landet og dets Historie, af den dansk-grønland- ske Befolkning, af Eskimoerne o. s. v. Og han er betaget af den storslaaede Natur og udtaler sig med den varme- ste Beundring om Danmarks Kolonisa- tionsværk. Han siger et Sted i Bogen: „Se, alt det har Danmark gjort for de Ulykkelige, der levede, glemt i den evige Is paa Østkysten. Og man maa huske, at det danske Folk, saa lille af Landomraade, saa smukt gennem sin Historie — thi vi glemmer ikke, at Danskerne i 1814 var de eneste, der ikke svigtede Napoleons Frankrig — at det danske Folk har udført dette Genrejsnings-Arbejde af nogle Hun- drede Mænd, Kvinder og Børn, uden anden Hensigt end den at opfylde en menneskelig Pligt. For dette Værk koster Danmark mange Penge og aab- ner ikke Udsigt til nogen materiel Fordel. Danmark ved, at det er smukt at arbejde i det Godes Tjeneste, og at et stort Værk ofte er mere værd end en god Forretning.“

Det er fristende at citere mere af den interessante Bog, men det er unødvendigt, for den vil sikkert snart foreligge paa Dansk.

H — n.

AMERIKANSK BEGEJSTRING FOR DANMARKS STYRE I GRØNLAND

*Grønland bør absolut være et
lukket Land* Rockwell Kent fortæller

Den berømte amerikanske Forfatter og Maler Rockwell Kent er kommet hertil fra Grønland med „Disko“ efter i halvandet Aar at have opholdt sig blandt de Indfødte i Nordgrønland. Rockwell Kent har ført en eventyrlig Tilværelse og er kommet Grønlænderne paa saa nært Hold, som det kun lykkes faa.

Hans Navn var allerede i 1929 verdenskendt i Forbindelse med Grønland, idet han i en lille Motorbaad gjorde Turen fra Nova Scotia til Grønland. Han fik da Interesse for at lære de Indfødte nærmere at kende, og han vender denne Gang tilbage som en begejstret Ven af Grønlænderne — og som en varm Tilhænger af det danske Styre deroppe.

Mine bedste Venner paa Jorden er Grønlænderne.

— Jeg har været paa Grønland i halvandet Aar, men det er alt for kort, indleder den sympatiske Amerikaner i en Samtale paa Hotel „Hafnia“. Jeg holder umaadelig meget af Grønland og Grønlænderne. Min Kone var jo med noget af Tiden deroppe, og det er sandt, naar jeg siger, at vi begge har nogle af vore bedste Venner paa Jorden blandt Grønlænderne.

De er ikke primitive, uvidende Folk, som man somme Tider har villet gøre dem til, men Grønlænderne er intelligente og pragtfulde Mennesker.

De er meget bedre Kristne end de Kristne i den øvrige Verden, idet jeg dog i denne Forbindelse kun taler om deres Maade at være paa som Mennesker; thi religiøst set er Grønlænderne ikke Kristne. De tror ikke paa noget, har faktisk ingen Religion.

Her vil jeg gerne have Lov til at pege paa et uheldigt Forhold paa Grønland. Ganske vist er jeg som Amerikaner en Outsider, men jeg har jo Lov til at have min Mening, og den er underbygget af, at jeg i halvandet Aar udelukkende har levet sammen med de Indfødte deroppe.

Undervisningen maa adskilles fra Kirken.

— Det er Undervisningen, jeg vil kritisere, og jeg taler her om Forholdene i Nordgrønland, hvor Grønlænderne faar en meget daartig Opdragelse. For en Amerikaner synes det ganske haabløst saadan at kæde Undervisning og Kirke sammen, som det er Tilfældet paa Grønland, og det er min Overbevisning, at meget vilde være vundet, hvis man hurtigst muligt adskilte de to Ting.

Grønlænderne er et saa intelligent Folk, at de nemt kan lære og meget gerne vil lære. Hvorfor lærer man dem ikke Sprog, Historie, lærer dem om andre Lande o. s. v. Der er ingen Tvivl om, at Interessen er der, og som et lille Eksempel kan jeg nævne, at flere Grønlænderne har sagt til mig, at de gerne vilde lære Engelsk.

Den amerikanske Eventyrer, Forfatter og Maler Rockwell Kent.

Hvis Grønland skal indtage en Plads i Verden, er det jo et naturligt Krav. Om Grønland kommer til det, vil jo ogsaa afhænge netop af Undervisning — og Penge.

Et enestaaende Eksempel paa Kolonisation.

— Hvad er ellers Deres Mening om det danske Styre paa Grønland?

— At det er meget fint. Det danske Styre paa Grønland kan paa Grund af Forholdene ikke bruges som direkte Forbillede for andre Nationer. Det er jo ganske egne Forhold deroppe, men Danmarks Styre er efter min Mening et enestaaende Eksempel paa Kolonisation. Naar det skulde gøres, kunde det ikke ske i mildere og smukkere Form end den, Danmark har anvendt. Det er da ogsaa mit Indtryk, at Grønland er bedst tjent, hvis hele Landet bliver under dansk Kontrol. Lad mig under dette lige nævne, at jeg er Tilhænger af et lukket Grønland. Jeg tror ikke paa Gavnigheden af at lukke Grønland op for hele Verden.

— Vil De selv tilbage til Grønland?

Mit eget Hus paa Grønland venter mig.

— Ja, i 1934 vender jeg tilbage til Grønland. Jeg har faaet mit eget lille Hus deroppe, og det staar og venter paa mig. Grønland er et Land, som man stadig vil vende tilbage til, naar man først en Gang har været der.

— Vil De snart udgive Deres Arbejder fra Grønland?

— Ja, jeg udsender en Bog om Grønland og Grønlænderne med mine egne Tegninger som Illustrationer. Endvidere har jeg malet ikke saa faa Lærreder fra det skønne Land, og jeg haaber, naar jeg nu er færdig med Julen i New York, at kunne tjene saa mange Penge, at jeg kan vende tilbage til Grønland til den planlagte Tid.

Dagens Nyheder 3 m 106.
7 juni 1932.

Watkins i København.

Forberedelse af Luftvejen
over Grønland.

Watkins.

Den lille, smarte Englænder Mr. Watkins, hvis Ekspedition til og Ophold i Grønland i Fjor satte Sindene saa stærkt i Bevægelse, kom i Gaar hertil for at optage Forhandlinger med Grønlands Styrelse om en Fortsættelse af det videnskabelige Arbejde.

— Vil De sige noget om Deres Planer, spurgte vi Mr. Watkins under hans Ophold paa Hotel Hafnia.

— Jeg kan desværre i Øjeblikket kun sige, at jeg er her for at forberede en ny Ekspedition.

— Hvorhen?

— Det bliver i Aar udelukkende til Østgrønland. Jeg tager Station i Nærheden af Angmagssalik, men ud over, at det gælder en Videreførelse af vore videnskabelige Forberedelser af Luftvejen over Grønland, kan jeg ikke udtale mig i Øjeblikket. Jeg bar nægtet at sige noget til de engelske Blade ved min Afrejse, saa de forstaar, at det kunde se underligt ud, om jeg nu snakkede løs.

— Hvornaar rejser De?

— Med „Gertrud Rask“ en Gang i Juli Maaned.

Dagens Nyheder m 120
1 Maj 1932.

Dr. Georgi om dansk Styre i Grønland.

Kun økonomiske Aarsager forhindrer, at den tyske Videnskabsmand besøger Grønland i Aar.

Dagens Nyheder privat.

Hamburg, 1. Maj.

DEN FREMRAGENDE tyske Grønlandsforsker, Meteorologen, Dr. Georgi, der overvintrede paa Indlandsisen, er for Tiden fuldt beskæftiget med at bearbejde det paa Wegener-Ekspeditionen indsamlede Materiale.

Man har villet vide, at Dr. Georgi ogsaa i Aar skulde til Grønland, hvorfor Deres Korrespondent har forespurgt Doktoren, som imidlertid beklager at maatte dementere.

— Hvorfor bliver det da ikke til noget?

Dr. Georgi.

— Jeg har rent ud sagt ikke kunnet samle saa mange Penge sammen, som en saadan Ekspedition koster. Jeg er meget ked af det, fordi mine Erfaringer fra mine sidste Rejser delvis gaar til Spilde. Jeg kunde gøre en saadan Rejse meget billigere i Aar end om faa Aar. Men det er forstaaeligt, at man heller ikke fra Danmarks Side har kunnet yde mig Tilskud i Aar, hvor man udruster Lauge Kochs store Ekspedition.

Det bedste Indtryk.

Forøvrigt vil jeg gerne endnu en Gang slaa fast, at jeg har faaet det allerbedste Indtryk af hele Styrelsen i alle de Kolonier, jeg har besøgt paa mine Rejser. Jeg kan ikke tænke mig, at man paa nogen Maade kan finde mere forstaaende Embedsmænd og Kolonisatorer end Danskerne i Grønland. Danmark har betydet uendelig meget for Grønland og Grønlænderne. Navnlig er jeg forbavset over, at de forskellige Halvblodsmennesker, man har i Grønland, er saa nyttige Mennesker, som Tilfældet er. Jeg har hos de Halvblods kun truffet de gode Egenskaber fra begge Racer forenet, hvad man ellers sjældent træffer blandt Halvblods.

Ogsaa de rene Grønlændere er absolut dygtige Mennesker, der vil kunne tilegne sig meget af deres Læremestre. De har faaet lært at lægge deres Arbejde om paa andre Felter end tidligere og er blevet ganske habile Fiskere. Men de er endnu for lidt energiske, fordi de ikke tænker paa Dagen i Morgen, men kun sørger for

den mægtige Indsats, som Danmark igennem Aarene har ydet i Grønlandsforskningen. Tænk en Gang, hvilke danske Forskere der har viet deres Liv og Arbejde til Grønland, og gennemse en Gang deres Resultater af Arbejdet. De er uden Sidestykke andre Steder i Verden. Men skulde det endeligt gaa galt for Danmark ved Domstolen i Haag, maa man i hvert Tilfælde kunne forlange, at der bliver taget store Hensyn til Danmark og til de allerede bestaaende Kolonier. Man maa forlange, at der bliver draget saa vide Grænser Nord for de danske Kolonier, i denne Forbindelse tænker jeg navnlig paa Scoresby Sund, at man er sikker paa, at der ingen Steder kan gøres nogen Skade for Grønlænderne eller deres Livsinteresser. Der maa sikres Grønlænderne den Jagt, de altid har haft. Et andet Spørgsmaal maatte ogsaa løses i dette Tilfælde. Danmark fører en ganske enestaaende Sundhedskontrol paa Grønland for alle de Personer, der kommer tilrejsende. Det maa fordres, at den paa ingen Maade slappes. Det er ukendt i Historien, at et Folk som Grønlænderne har kunnet bevares saa friskt og sundt under Samkvem med Kulturfolk, og det maa bevares. Grønlænderne har det saa godt, som det overhovedet er muligt, under det nuværende Styre, og de kan aldrig nogen Sinde faa det bedre. B—n.

Dr. Georgi.

— Jeg har rent ud sagt ikke kunnet samle saa mange Penge sammen, som en saadan Ekspedition koster. Jeg er meget ked af det, fordi mine Erfaringer fra mine sidste Rejser delvis gaar til Spilde. Jeg kunde gøre en saadan Rejse meget billigere i Aar end om faa Aar. Men det er forstaaeligt, at man heller ikke fra Danmarks Side har kunnet yde mig Tilskud i Aar, hvor man udruster Lauge Kochs store Ekspedition.

Det bedste Indtryk.

Forevrigt vil jeg gerne endnu en Gang slaa fast, at jeg har faaet det allerbedste Indtryk af hele Styrelsen i alle de Kolonier, jeg har besøgt paa mine Rejser. Jeg kan ikke tænke mig, at man paa nogen Maade kan finde mere forstaaende Embedsmænd og Kolonisatorer end Danskerne i Grønland. Danmark har betydet uendelig meget for Grønland og Grønlænderne. Navnlig er jeg forbavset over, at de forskellige Halvblodsmennesker, man har i Grønland, er saa nyttige Mennesker, som Tilfældet er. Jeg har hos de Halvblods kun truffet de gode Egenskaber fra begge Racer forenet, hvad man ellers sjældent træffer blandt Halvblods.

Ogsaa de rene Grønlændere er absolut dygtige Mennesker, der vil kunne tilegne sig meget af deres Læremestre. De har faaet lært at lægge deres Arbejde om paa andre Felter end tidligere og er blevet ganske habile Fiskere. Men de er endnu for lidt energiske, fordi de ikke tænker paa Dagen i Morgen, men kun sørger for at have Dagens Udkomme.

Handelsmonopolet er godt.

— Hvad mener De om det danske Handelsmonopol i Grønland?

— Det er udmærket organiseret, og jeg betragter det som en Velgerning for Grønlænderne, at man derigennem kan føre Kontrol med deres Forbrug af Nydelsesmidler, for hvilke de — som alle andre Naturfolk — har en Svaghed. Det vilde være ødelæggende for Folket, hvis det fik ubegrænset Adgang til f. Eks. Spiritus.

Der har maaske nu og da været ført Kritik mod den grønlandske Handels Styrelse, men jeg tror, at den er ganske uberettiget. Den grønlandske Handel sørger i bedste Maade for sine „Kunder“. Grønlænderne faar deres Varer meget billigere end alle andre.

Hvorledes opfatter Dr. Georgi Strids-spørgsmaalet mellem Norge og Danmark om Østgrønland.

Danmark og Norge.

— Jeg vil meget nødtigt tage Stilling dertil. Men jeg kan dog sige, at efter alt det Materiale, som jeg ogsaa i Embeds Medfør har set angaaende dette Spørgsmaal, er det mig klart, at Danmark har gjort et ganske enestaaende Arbejde for Koloniseringen og Kortlægningen af Grønland. Jeg kan ikke tænke mig andet, end at Domstolen i Haag vil forstaa at vurdere

fordres, at den paa ingen Maade slappes. Det er ukendt i Historien, at et Folk som Grønlænderne har kunnet bevares saa friskt og sundt under Samkvem med Kulturfolk, og det maa bevares. Grønlænderne har det saa godt, som det overhovedet er muligt, under det nuværende Styre, og de kan aldrig nogen Sinde faa det bedre. B—n.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Dagens Nyheder

Bladet:

Wegener-ekspeditionen
har haft en rejse om den
mark

1 MAJ 1932

skriver den

Dr. Georgi om dansk Styre i Grønland.

Kun økonomiske Aarsager forhindrer, at den tyske
Videnskabsmand besøger Grønland i Aar.

Dagens Nyheder privat.
Hamburg,

DEN FRÆMRAGENDE tyske Grøn-
landsforsker, Meteorologen, Dr.
Georgi, der overvintrede paa Indlands-
isen, er for Tiden fuldt beskæftiget
med at bearbejde det paa Wegener-
Ekspeditionen indsamlede Materiale.

Man har villet vide, at Dr. Georgi
ogsaa i Aar skulde til Grønland, hvor-
for Deres Korrespondent har fore-
spurgte Doktoren, som imidlertid be-
klager at maatte dementere.

— Hvorfor bliver det da ikke til
noget?

Dr. Georgi.

— Jeg har rent ud sagt ikke kun-
net samle saa mange Penge sammen,
som en saadan Ekspedition koster.
Jeg er meget ked af det, fordi mine
Erfaringer fra mine sidste Rejser del-
vis gaar til Spilde. Jeg kunde gøre
en saadan Rejse meget billigere i
Aar end om faa Aar. Men det er for-
staaeligt, at man heller ikke fra Dan-
marks Side har kunnet yde mig Til-
skud i Aar, hvor man udruster Lauge
Kochs store Ekspedition.

Det bedste Indtryk.

Forovrigt vil jeg gerne endnu en
Gang slaa fast, at jeg har faaet det
allerbedste Indtryk af hele Styrelsen
i alle de Kolonier, jeg har besøgt paa
mine Rejser. Jeg kan ikke tænke
mig, at man paa nogen Maade kan
finde mere forstaaende Embedsmænd
og Kolonisorer end Danskerne i
Grønland. Danmark har betydet uen-
delig meget for Grønland og Grøn-
lænderne. Navnlig er jeg forbavset
over, at de forskellige Halvblodsmen-
nesker, man har i Grønland, er saa
nyttige Mennesker, som Tilfældet er.

den mægtige Indsats, som Danmark
igennem Aarene har ydet i Grønlands-
forskningen. Tænk en Gang, hvilke
danske Forskere der har viet deres Liv
og Arbejde til Grønland, og gennem-
se en Gang deres Resultater af Arbej-
det. De er uden Sidestykke andre Ste-
der i Verden. Men skulde det endeligt
gaa galt for Danmark ved Domstolen
i Haag, maa man i hvert Tilfælde kun-
ne forlange, at der bliver taget store
Hensyn til Danmark og til de allerede
bestaaende Kolonier. Man maa for-
lange, at der bliver draget saa vide
Grænser Nord for de danske Kolonier,
i denne Forbindelse tænker jeg navn-
lig paa Scoresby Sund, at man er sik-
ker paa, at der Ingen Steder kan gøres
nogen Skade for Grønlænderne eller
deres Livsinteresser. Der maa sikres
Grønlænderne den Jagt, de altid har
haft. Et andet Spørgsmaal maatte og-
saa løses i dette Tilfælde. Danmark
fører en ganske enestaaende Sundheds-
kontrol paa Grønland for alle de Per-
soner, der kommer tilrejsende. Det maa
fordres, at den paa ingen Maade slap-
pes. Det er ukendt i Historien, at et
Folk som Grønlænderne har kunnet be-
vares saa friskt og sundt under Sam-
kvem med Kulturfolk, og det maa be-
vares. Grønlænderne har det saa godt,
som det overhovedet er muligt, under
det nuværende Styre, og de kan aldrig
nogen Sinde faa det bedre. E—A.

Dr. Georgi.

— Jeg har rent ud sagt ikke kunnet samle saa mange Penge sammen, som en saadan Ekspedition koster. Jeg er meget ked af det, fordi mine Erfaringer fra mine sidste Rejser delvis gaar til Spilde. Jeg kunde gøre en saadan Rejse meget billigere i Aar end om faa Aar. Men det er forstaaeligt, at man heller ikke fra Danmarks Side har kunnet yde mig Tilskud i Aar, hvor man udruster Lauge Kochs store Ekspedition.

Det bedste Indtryk.

Forevrigt vil jeg gerne endnu en Gang slaa fast, at jeg har faaet det allerbedste Indtryk af hele Styrelsen i alle de Kolonier, jeg har besøgt paa mine Rejser. Jeg kan ikke tænke mig, at man paa nogen Maade kan finde mere forstaaende Embedsmænd og Kolonisatorer end Danskerne i Grønland. Danmark har betydet uendelig meget for Grønland og Grønlænderne. Navnlig er jeg forbavset over, at de forskellige Halvblodsmennesker, man har i Grønland, er saa nyttige Mennesker, som Tilfældet er. Jeg har hos de Halvblods kun truffet de gode Egenskaber fra begge Racer forenet, hvad man ellers sjældent træffer blandt Halvblods.

Ogsaa de rene Grønlændere er absolut dygtige Mennesker, der vil kunne tilegne sig meget af deres Læremestre. De har faaet lært at lægge deres Arbejde om paa andre Felter end tidligere og er blevet ganske habile Fiskere. Men de er endnu for lidt energiske, fordi de ikke tænker paa Dagen i Morgen, men kun sørger for at have Dagens Udkomme.

Handelsmonopolet er godt.

— Hvad mener De om det danske Handelsmonopol i Grønland?

— Det er udmærket organiseret, og jeg betragter det som en Velgerning for Grønlænderne, at man derigennem kan føre Kontrol med deres Forbrug af Nydelsesmidler, for hvilke de — som alle andre Naturfolk — har en Svaghed. Det vilde være ødelæggende for Folket, hvis det fik ubegrænset Adgang til f. Eks. Spiritus.

Der har maaske nu og da været ført Kritik mod den grønlandske Handels Styrelse, men jeg tror, at den er ganske uberettiget. Den grønlandske Handel sørger i bedste Maade for sine „Kunder“. Grønlænderne faar deres Varer meget billigere end alle andre.

Hvorledes opfatter Dr. Georgi Strids-spørgsmaalet mellem Norge og Danmark om Østgrønland.

Danmark og Norge.

— Jeg vil meget nødtigt tage Stilling dertil. Men jeg kan dog sige, at efter alt det Materiale, som jeg ogsaa i Embeds Medfør har set angaaende dette Spørgsmaal, er det mig klart, at Danmark har gjort et ganske enestaaende Arbejde for Koloniseringen og Kortlægningen af Grønland. Jeg kan

haft. Et andet Spørgsmaal er, om saa løses i dette Tilfælde. Danmark fører en ganske enestaaende Sundhedskontrol paa Grønland for alle de Personer, der kommer tilrejsende. Det maa fordres, at den paa ingen Maade slappes. Det er ukendt i Historien, at et Folk som Grønlænderne har kunnet bevares saa friskt og sundt under Samkvem med Kulturfolk, og det maa bevares. Grønlænderne har det saa godt, som det overhovedet er muligt, under det nuværende Styre, og de kan aldrig nogen Sinde faa det bedre. B—A.

"Norges Handels- & G. T."

21 december 1934.

Øst-Grønland.

En episode. 21/12-31

De nye norske fangststasjoner som blev oprettet på den sydlige del av Øst-Grønland i sommer har allerede gjort sin nytte. Iallfall kan de 2 dristige engelskmenn Watkins og Courtauld som passerte denne strekning i en motorbåt i begynnelsen av oktober takke skjebnen for at de her traff på fangstfolk. De hadde under vanskelige isforhold brukt hele 3 uker fra Angmagsalik med den følge at båten var temmelig medtatt av den skarpe nyis. Hos Ole Mortensen, som blev landsatt av «Signalhorn»-ekspedisjonen, blev engelskmennene i 3 dager og fikk herunder utbedret sin båt. Det var et enestående held for disse menn at de i den situasjon de var traff folk som hadde de nødvendige redskaper til reparasjon av den havarerte båt. Enda var nordmennene engstelige for dem da de fortsatte turen til Juliannehåp.

Takket være ikke minst den håndsrekning de fikk av de norske fangstmenn kom de dog tilslutt i god behold frem til sitt bestemmelsessted. Herfra fikk de skipsleilighet til Kjøbenhavn, hvor danskene innkasserte mange lovord for at deres foretagsomhet på Grønland hadde bidratt til det lykkelige utfall av den hasardiøse båttur.